

Liana Hoornweg (Foto: Marijn Fidder).

Nederland mag niet van de kaart verdwijnen

Partos: ageer tegen snijden in ontwikkelingssamenwerking

Door: Liana Hoornweg

03-10-2024

Buitenland

Op Prinsjesdag presenteerde het kabinet traditiegetrouw de Rijksbegroting voor 2025. Wat minder in de lijn der traditie is dat opnieuw bezuinigingen worden aangekondigd op ontwikkelingssamenwerking. Ondanks eerdere waarschuwingen vanuit verschillende hoeken, zoals VNO-NCW, oud-coryfeeën uit de Nederlandse politiek en een oproep om de internationale verplichtingen na te komen, kiest het kabinet ervoor het ontwikkelingsbudget nog verder uit te kleden.

Beperkte aandacht voor buitenland in de troonrede

In de troonrede kreeg het buitenland beperkt aandacht. De oproep van de Koning voor een 'open blik naar de buitenwereld' bleef vaag en weinig concreet. Dit is opmerkelijk, aangezien een klein land als Nederland juist sterk afhankelijk is van goede en duurzame relaties met het buitenland. VNO-NCW riep eerder al op om het belang van ontwikkelingssamenwerking niet te onderschatten voor bedrijven. Door ontwikkelingssamenwerking worden lokale economische activiteiten aangejaagd die een buitenlandse markt de moeite waard maken. Zoals voorzitter Ingrid Thijssen zei in NRC: "Hulp en Handel gaan vaak samen". Ook andere belanghebbenden spraken zich uit voor ontwikkelingssamenwerking. Onder de prominenten die zich positief uitspraken bevonden zich Kees Mathijssen, Bernhard Both, Marja van Bijsterveld, Jan Pronk en Kathleen Ferrier.

Loskoppeling ontwikkelingsbudget van economische groei

Boven op de eerdere bezuinigingen wordt in deze begroting voor de periode 2025-2028 ruim 1 miljard extra bezuinigd. Daarmee wordt het domein ontwikkelingssamenwerking ongekend hard geraakt. Waar voorheen de stand van de Nederlandse economie de basis vormde voor de berekening van het ontwikkelingsbudget, kiest het kabinet Schoof ervoor dat los te laten. Dit betekent dat de bezuinigingen op het ontwikkelingsbudget ieder jaar groter worden naarmate de Nederlandse economie verder groeit. Voor de periode 2025-2028 gaat het bij elkaar om ruim 1 miljard euro. Terwijl momenteel nog 0,62% van ons Bruto Nationaal Inkomen wordt vrijgemaakt voor ontwikkelingssamenwerking, zakt dat richting 2028 naar 0,42%.

De bezuinigingen zijn ook schadelijk voor Nederland

Het kabinet laat mensen in kwetsbare situaties wereldwijd in de steek én het schaadt de internationale positie en belangen van Nederland. Dit heeft ook gevolgen voor ons verdienmodel; Nederland is immers voor een derde van haar inkomsten afhankelijk van het buitenland. Als we alleen maar komen 'halen' en niets 'brengen' verliezen we onze reputatie en onze plek aan de tafel. Dit zagen we onlangs al, toen Nederland niet werd uitgenodigd bij de G20-top in Brazilië.

Daarnaast zien we dat de ruimte rol voor het maatschappelijk middenveld verkleind. De invloed van het bedrijfsleven, loterijen en vermogensfondsen wordt steeds groter en die van de Nederlandse overheid steeds kleiner. Deze ruimte staat steeds verder onder druk, waardoor goede-doelen-werk mogelijk ook steeds politieker wordt; een onwenselijke situatie. Daarom roept Partos iedereen die het belang van internationale samenwerking inziet, op om zich uit te spreken tegen de bezuinigingen. Nederland mag niet van de kaart verdwijnen.

Slechte koers

Het voortbestaan van waardevol werk van ontwikkelingsorganisaties gericht op bijvoorbeeld armoedebestrijding, gezondheidszorg, onderwijs en de gevolgen van klimaatverandering wordt nu in gevaar gebracht. Ook voor Nederland is dit een slechte koers. Door ons niet te houden aan internationale afspraken, riskeren we onze reputatie en handelsrelaties. Nederland heeft jarenlang geïnvesteerd in

relaties, kennis en het werk van ontwikkelingsorganisaties.

Dit kapitaal vernietigen we nu, wat tientallen jaren aan inspanningen op het gebied van armoedebestrijding, gezondheidszorg, onderwijs en klimaatverandering verspilt. Het herstel zal moeilijk zijn. Daarom roept Partos op: blijf investeren in ontwikkelingssamenwerking en behoud de koppeling met onze economische groei. Laat Nederland niet van de kaart vallen. In tijden van geopolitieke spanningen is het naïef te denken dat we ons achter onze dijken kunnen verschuilen.

Tot slot

Wereldproblemen lossen we alleen samen op. Een stabiele en veilige wereld is de beste garantie voor een stabiel en veilig Nederland. Laten we niet kortzichtig zijn en deze essentiële pijler van ons buitenlandbeleid overeind houden. Wat nu wordt afgebroken, kan in de toekomst niet zomaar hersteld worden.

Liana Hoornweg is directeur van Partos, de brancheorganisatie voor internationale samenwerking die meer dan honderd Nederlandse leden telt.

Het nieuwe adres van Partos: Fluwelen Burgwal 58 2511 CJ Den Haag.